

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОЩУВАННЯ ТОМАТІВ ДЕТЕРМІНАНТНОГО ТА ІНДЕТЕРМІНАНТНОГО ТИПУ РОСТУ

Баган А.В., Левченко І.С. (м. Полтава)

Погодно-кліматичні умови України часто створюють перешкоди для сезонного виробництва овочів у відкритому ґрунті. Так, свіжі плоди томатів населення може споживати протягом трьох місяців. Для вирішення даної проблеми необхідно: вирощувати культуру також в умовах закритого ґрунту; підбирати сортимент із подовженим періодом зберігання плодів, вирощених у відкритому ґрунті [2, 3]. Тому під час вирощування томатів важливими є підбір сортименту, урожайність, маса плода, їх смакові якості тощо. Але, крім того, необхідно також враховувати і тип росту рослин даної культури – детермінантний або індетермінантний, завдяки якому можна підібрати правильну технологію вирощування та отримати високий урожай.

Детермінантний тип росту томатів притаманний, в основному, низькорослим рослинам із коротким вегетаційним періодом, які мають компактні за формою куці із міцним стеблом та потребують пасинкування і підв'язування, але є також середньо- та високорослі рослини. Томати даного типу вирощують у відкритому ґрунті, характеризуються дружнім плодоношенням та, відносно, стійким імунітетом до хвороб. Недоліком таких рослин є: постійна потреба у підживленні, один період плодоношення (тривалість – до 20 діб), необхідність у використанні опор для рослин із крупними плодами.

До індетермінантного типу росту належить більшість високорослих рослин томатів із тривалим періодом вегетації. Такі томати, в основному, вирощують в умовах закритого ґрунту та мають більшу потребу у пасинкуванні. Плоди томатів дозрівають на 30-40 діб пізніше, порівняно з іншим типом росту.

Перевагами таких томатів є висока урожайність, декілька періодів плодоношення, менша схема посадки (високорослі рослини у закритому ґрунті підв'язують до опор), забезпечення плодів рівномірним освітленням, їх стійкість до розтріскування, високі лежкість та транспортабельність плодів, а також більша потреба для промислового виробництва.

Серед детермінантного типу росту виділяють також штамбові томати. Це рослини, які формують компактні кущі із товстим і коротким стеблом та дають високий урожай плодів. Штамбові типи томатів не потребують підв'язування і пасинкування, менш вимогливі до умов вирощування, а також є можливість вирощування їх у контейнерах [1, 4, 5].

Таким чином, розглянувши особливості вирощування, переваги і недоліки обох типів росту рослин томатів, як детермінантного, так і індетермінантного, можна зробити наступні висновки:

- низькорослі рослини детермінантного типу росту характеризуються скоростиглістю, менш вимогливі до умов вирощування, стійкі до несприятливих погодних умов і, тому придатні для вирощування у відкритому ґрунті;

- до індетермінантного типу томатів відносять високорослі рослини із розтягнутим періодом плодоношення, більшою урожайністю плодів, які вирощують в умовах закритого ґрунту.

Список використаних джерел:

1. Види томатів: як вибрати правильний сорт: електронний ресурс: <https://svitroslyn.ua/ua>.
2. Рудас Л.А. Генетичне обґрунтування методів створення сортів і гетерозисних гібридів помідора для тривалого зберігання плодів : дис. канд. с.-г. наук: 05.01.06. Сміла, 2006. 176 с.
3. Рудас Л.С. Новий сорт помідора Золота осінь. Вісник Полтавської державної аграрної академії. 2011. № 2. С. 61-63.
4. Типи томатів: детермінантні та індетермінантні – відмінності, особливості, переваги: електронний ресурс: <https://yaskravaklumba.com.ua>.
5. Чому відмінності детермінантних томатів від індетермінантних: електронний ресурс: <http://uamen.top>.